

bazen en chefs (ongeacht de rechts- en strafma-
gelen tegen hen te nemen)

8. Voorstellen, direct de verbinding met de solda-
ten van de bezetting tot stand te brengen en gezamen-
lijk op te treden.

9. Voorstellen, dat de districtsraad direct een mas-
sa-demonstratie organiseert en een massa-vergadering
waarbij de arbeiders bedrijfsgewijze optrekken onder
eigen banieren. (Dit is, vooral in het eerst, zeer be-
langrijk: de arbeiders moeten hun eigen gezicht zien;
hun getal, hun macht, discipline en gesloten eenheid
moeten zij tastbaar voor ogen krijgen.)

10. Voorstellen om, indien enigszins mogelijk, een
krantenbedrijf te bezetten en samen met de daar wer-
kende arbeiders een krant uit te geven onder redactie
van door de districts- of gebiedsraad aan te wijzen
personen.

11. Voorstellen, direct maatregelen ter bevrijding
der politieke gevangenen te nemen.

Deze taktiek kan toegepast worden, hoe verschil-

lend de situatie ook kan zijn. Het is het eerste begin.

Het overgrote deel der arbeiders heeft geen ervaring;
ook als de strijdwil groot is en de geestdrift hoog op-
vlamt, zien zij vaak nog geen duidelijk doel, geen weg,
hebben zij nog geen duidelijke voorstelling van wat er
gebeuren moet en hoe. De rev. bedrijfskernen moeten
dan weten wat zij te zeggen hebben, zij moeten daarover
nagedacht en er zich mee vertrouwd gemaakt hebben. Het
is heel goed mogelijk, dat er situaties komen, waarin
het optreden der bedrijfsraden veel verder kan gaan en
ook deze worden door de kernen van tevoren besproken;
dit wordt in een volgend geschrift behandeld.

Deze Tweede Wereldoorlog der imperialisten nadert
zijn einde. De vrede der imperialisten betekent de vol-
streckte verslaving der gehele arbeidersklasse in hun
Nieuw-Fascisme, en de direct beginnende voorbereiding
van een nog vreselijker oorlogshel dan nu. Alleen de
revolutionaire strijd van de arbeiders, alleen de klas-
se-eenheid van de arbeiders in de bedrijven, kan de vre-
de en de samenleving brengen, waarnaar het overgrote
deel der mensheid snakt. Wij hebben maar één keus;
socialisme - of ondergang in barbaarsheid!

ARBEIDERS-EENHEID.

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Kelzersgracht 264
Amsterdam-C.

Orgaan voor de kernen in de bedrijven.

No. 4

Eind Augustus. 44

BERICHT. Dit blad is de voortzetting van "De Tribune"
en verschijnt in het vervolg onder de naam
"Arbeiders-eenheid" als orgaan van verschil-
lende, elkaar zeer na staande arbeiders-
nismaties, die tot een nauwe samenwerking heb-
ben besloten.

Voor grote beslissingen.

Op de Europese slagvelden woeden de beslissende sla-
gen. Beide partijen beschouwen de weken die voor ons
liggen als het tijdstip, waarin het noodlot van Europa,
ja misschien van de gehele wereld, zich voltrekken zal.
Er bestaat nauwelijks nog enige twijfel, dat de gealli-
eerden en de Sovjet-Unie de laatste slag winnen zullen.

En de vraag komt op: Wat dan? Van alle kanten stelt
men ons op de hoogte met toekomstplannen. Wij horen ou-
de vertrouwde namen en aanduidingen en wij horen ook
het een en ander, dat zich op het eerste gezicht als
nieuw voordoet. Meer en meer houden de legale en ille-
gale bladen zich bezig met de vraagstukken der toekom-
stige organisatie van het maatschappelijk leven. In het
middelpunt van de belangstelling staat het vraagstuk:
Kapitaal en Arbeid. Zal ook dit vraagstuk nu beslist
worden? Zal het einde van de tweede imperialistische
wereldoorlog in Europa de kapitaals-diktatuur de over-
winning brengen? Of zal de arbeidersklasse, zoals aan
het einde van de eerste wereldoorlog, in de jaren 1917
en 1918, in een stroom van revolutionaire bewegingen
het kapitalistische systeem aanvallen en deze keer ver-
nietigen en voor de verbloede en uitgehongerde mens-
heid de vrede en de toekomst van het socialisme bevech-
ten?

Vrede en Socialisme, twee woorden, die in bijna alle

18.
nog de vertegenwoordigers van alle kapitalistische staten, zij keert nog steeds dividend uit. Met Britse en Amerikaanse leningen verschaftte zich de Duitse industrie de installaties en grondstoffen, waarmee ze sinds 1939 oorlog voert. Beheersing der bedrijven door het kapitalisme is niet aan landsgrenzen gebonden.

De strijd der arbeidersklasse is de strijd om de beheersing der bedrijven, zij houdt voor geen landsgrenzen halt. Want ieder bedrijf, of het groot is of klein, is in deze tijd, onder het kapitalisme, met alle gebieden der productie en consumptie, van het verkeer en de distributie verbonden. In het bedrijf kan de eenheid der arbeidersklasse ontstaan, maar zodra ze ontstaan is, moet uit de eenheid van een personeel, de eenheid met de bedrijfsarbeiders van alle bedrijven groeien. De actie kan in een bedrijf beginnen, maar ze moet van het begin af het karakter der solidariteit met alle arbeiders dragen, anders blijft ze onvruchtbaar en zonder succes. Het kapitalisme zal er alles op zetten, de acties der arbeiders te isoleren, hun internationalisme te onderdrukken, het ook verder als landverraad te brandmerken. De strijd der arbeidersklasse hiertegen is wel niet in de zin van de huidige staatsvorm (?), zeker echter in de zin van deze tijd, (Gesetz) internationaal, zij doorbreekt de nationale grenzen, waardoor het international kapitalisme de arbeiders van elkaar probeert te verwijderen.

De dubbele moraal der burgerlijke maatschappij veroordeelt het proletarische internationalisme, terwijl ze het internationalisme van de kapitalistenbelangen zonder meer accepteert. De heersende klasse heeft de natuurlijke liefde der mensen tot hun geboortegrond, tot hun omgeving, tot hun spraak, vervalst tot nationalisme. Zij heeft deze liefde trachten te verenigen met de haat tegen vreemden. Maar zij heeft zelf in haar drang tot macht, de grenzen van de nationale staat overschreden en de uitbuiting der arbeidskracht geïnternationaliseerd. De arbeidersbeweging verheft het internationalisme tot revolutionaire moraal der arbeidersklasse.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

26574
Arbeiders.eenhed N° 5
Orgaan voor de kernen
in de bedrijven.

--- Zoals reeds in het vorige nummer van Arbeiders-

eenheid werd meegedeeld, is dit blad voor de bedrijfs-
 kernon de voortzetting van de vroegere Tribune. De
 Tribune was echter de uitgave van één groep, terwijl
 Arbeiders-eenheid door de samenwerkende arbeidersor-
 ganisaties uitgegeven wordt.---

Waarom arbeiders-eenheid?

Wij kunnen inderdaad zeggen, dat er thans onder de
 arbeiders een groot verlangen leeft naar eenheid.
 De roep om eenheid wordt steeds duidelijker, in aller-
 lei toonaarden kan men hem beluisteren. De vroegere
 verdeeldheid heeft de nederlaag van de arbeidersbe-
 weging veroorzaakt en de strijd van de arbeiders
 heel wat nadeel berokkend. We zullen er hier niet over
 uitwiden. De ellindige resultaten van een verdeelde
 arbeidersklasse kennen we uit eigen bittere ervaring,
 we moeten ze dagelijks aan den lijve ondervinden.

Er zijn trouwens belangrijker dingen aan de orde,
 dan het nakaarten over dat, wat geweest is en nimmer
 weerkoren zal.

We beloven thans, dat de arbeiders zelf bezig
 zijn de eenheid te herstellen, in het besef, dat de
 gemeenschappelijke belangen eenheid in de strijd nood-
 zakelijk maken.

De beslissende keuze is gesteld: socialisme of
 ondergang in barbarij.

Voor de verwezenlijking van het socialisme is het
 nodig, dat de arbeiders daarbij als één geheel optre-
 den. De hokjesgeest, de onderlinge kiftorijen en mug-
 goziftorijen kunnen zij daarbij niet gebruiken, die
 behoren tot de verleden tijd.

Het torrein, waar de arbeiders macht hebben en waar
 zij die macht in het belang van hun klasse kunnen aan-
 wenden is: het bedrijf.

Zonder de arbeiders kan geen bedrijf draaien. De
 arbeiders zijn de opstap van het sociaal leven.

De nieuwe strijdorganisaties van de arbeiders zijn opgebouwd in en op de grondslag van het bedrijf: de arbeidersraden. In de arbeidersraden heerst de eenheid. Geen partij, geen secte kan deze eenheid verbreken, omdat zij hier niets te vertellen hebben. In het bedrijf, in de strijdorganisaties van het bedrijf bestaan geen politieke of geloofsverschillen; hier heerst slechts één wet: alles wat de arbeidersbelangen in de weg staat, wordt zonder pardon aan de kant geschopt.

In het bedrijf komen de arbeiders zelf naar voren, hier wordt hun oordeel niet verwrongen of vertoerd door politieke leiders, die buiten het bedrijf staan. In de strijdorganisaties van het bedrijf, de arbeidersraden, heerst de waarachtige eenheid: allen zijn één, omdat allen dezelfde belangen hebben.

Voor de toekomst van het socialisme is het van het allergrootste belang, dat aan de zelfstandigheid en aan het zelfbeschikkingsrecht van de arbeidersraden niet wordt getornd, want dat zou betekenen: het verbreken van de eenheid.

Arbeiders eenheid wil echter niet zeggen: eenvormigheid, uniformiteit van gedachten. Integendeel, juist de verscheidenheid van opvattingen is een waarborg voor het bestaan van de arbeiders eenheid, zij is de levende bron van verjonging en vernieuwing, zonder haar was verdere groei en ontwikkeling moeilijk denkbaar. De verscheidenheid maakt, dat overheersing door de één of andere politieke groep wordt tegengegaan.

In de bedrijven, in de buurten, daar, waar voortbrenging en verdeling der goederen plaatsvinden, vormen zich nu reeds kernen van arbeiders, die streven naar eenheid. Zonder dat van bovenaf het parool daartoe is uitgegeven, bijna instinctief, vermijden zij de vroegere partijstrijd en zoeken zij naar nieuwe strijdmiddelen. Zij weten en voelen, dat de bedrijven van het terrein van de komende strijd zullen zijn, en dat in de bedrijven slechts eenheid bestaan kan, eenheid van strijd en eenheid van belangen.

Deze eenheid is geen leuze, maar verhoudende, tastbare werkelijkheid. Zij is groeiende, zij is op weg, niemand en niets ter wereld kan haar weerhouden. De arbeiders eenheid komt, zij zal één der voornaamste

265/9
voorwaarde voor het bestaan en de toekomst der arbeidersraden.

De arbeiders zullen strijdende rijpen en rijpende strijden.

Zo zal het ook gaan in en met de arbeidersraden. Waar revolutionnaire bewustheid en een revolutionnaire situatie ontbreken, zou het bezetten en in beheer nemen van bedrijven door de arbeiders gelijk staan met zelfmoord. Waar echter de arbeiders eenheid werkelijkheid is, is het gevaar voor avonturen en revolutionnaire operettes niet groot. Arbeiders zijn werkelijkheidsmensen, er zullen in een arbeidersraad meer koelo realisten zijn dan roekeloze heethoofden.

Arbeiders eenheid betekent arbeiders democratie in het bedrijf, deze houdt alles in het rechte spoor.

Bij afwezigheid van voldoende revolutionnaire élan en van een revolutionnaire situatie houdt de taak van de arbeidersraad niet op.

De arbeiders van het bedrijf zullen nu samen strijden voor verbetering van hun levensvoorwaarden. De taktiek, die hierbij moet worden gevolgd; de eisen, die moeten worden afgedwongen, dit alles kan alleen door de arbeiders zelf worden bestemd. Dus alweer, geen invloed van bovenaf, maar optreden van de arbeiders eenheid. (Voor deze beginselen strijden nu reeds de bedrijfskernen, dat is de grondslag van onze samenwerking als Voorlopig Comité voor Arbeiders eenheid. Hier is geen misverstand mogelijk, al zijn er, die bewust of onbewust een misverstand pogen te forceren.)

Een zeer belangrijke factor in de arbeidersraad is het zelf-doen van de arbeiders. Daar, waar de arbeiders zelf hun strijd leiden en bepalen, is de eenheid gewaarborgd. Alleen, wanneer de arbeiders een eenheid vormen, kunnen zij tot zelf-doen komen.

In het bedrijf is dit mogelijk. Hier vergaderen de arbeiders zelf, niemand leidt hen of spoort hen aan, uit hun eigen midden komen de arbeiders naar voren. Hier beslissen zij zelf, bepalen zij zelf, hebben zij hun lot in eigen hand. Zo berust alles op de arbeiders eenheid, ontbreekt deze, dan treedt eenzijdigheid en verstarring op.

Dat de arbeiders eenheid groeiende is, stomt ons tot vreugde.

De arbeiderseenheid is op mars. In meer 4.
dan één opzicht is dit hoopvol voor de toekomst.

De komende strijd.

DE TOESTAND. In fabrieken en werkplaatsen wordt druk
gediscussieerd over de vraag: "Hoe moeten wij, arbeiders, ons in de toekomst
organiseren, om de strijd tegen het kapitaal te kunnen voeren?"

Deze vraag staat in het middelpunt van alle discussies; juist nu, terwijl de Duitse fascistische
macht aan het tanen is en een nieuwe macht snel nabij komt.

Ze komt naderbij, onder het geronk der motoren
van bommenwerpers en tanks, onder het gebulder der
kannonnen en het gefluit der kogels. Dit is de nieuwe
macht, met het modernste vernietigingsapparaat uitgerust,
dat op ons aanstormt.

Ze komt naderbij, echter niet alleen met kannonnen
en vliegtuigen. Zij is vergezeld van haar
bestuursambtenaren, haar politie en justitie en haar
propaganda-apparaat. Elk gebied, dat zij verovert
(zijzelf noemt het: bevrijd) wordt gereorganiseerd
naar haar belangen, opnieuw door haar in bezit genomen.
De oude fascistische heersers gaan weg, de
nieuwe, de democratische, zij komen. De oude, de vernietigers,
de plunders, zij gaan weg, de nieuwe
komen met nieuwe beloften.

Maar niet alleen het gebied, dat de nieuwe macht
reeds heeft veroverd stelt zij onder haar bestuur,
reeds vóór die tijd dicteert zij, door radio en ondergrondse
pers, wat wij moeten doen en moeten laten. Wij mogen
niet tot zelfstandige acties komen, maar moeten
wél voor hen de fabrieken en haven-installaties
beschermen tegen de vernietiging door de Duitsers.

Op deze wijze tracht de nieuwe macht reeds nu
invloed op de arbeidersklasse uit te oefenen. En laten
we er direct bijvoegen, voor een deel met succes.

Maar dan ook voor een deel. En daarover willen we
het eerst hebben. Wanneer wij de toestand in Nederland
van vóór 1940 vergelijken met nu, dan kunnen we, zonder
de minste overdrijving, zeggen, dat wij arbeiders,
gedurende de Duitse bezetting, zijn verarmd en onder-

voord. En de radio van Londen laat niet na, hier met de grootste nadruk op te wijzen. 5. 265/10
Zien we van de ondervoeding van ongeveer 350.000
werklozen plus hun gezinnen gedurende het vroegere
regiem af en van de beknipte loontjes, die aan de
fabrieksarbeiders werden uitbetaald, dan is het waar,
dat de toestand der werkende arbeiders, die vóór 1940
niet te dragen was, nu onhoudbaar is geworden. En voorzover
Radio Londen ons dit elke dag voorttoetert, is
het onder de genoemde beperkingen juist.

Dit alles is men zich in Londen ook bewust. Men
voelt zich niet brandschoon en in redevoeringen, hetzij
wel of niet officieel, wordt aanhoudend betoogd,
dat een dergelijke toestand niet terug mag keren.
En dan volgen een reeks beloften en de aankondiging
van nieuwe commissies, die het probleem van de eventueel
komende werkloosheid en de nieuwe organisatie
van de arbeid zullen bestuderen en voor een deel,
zo beweren zij, reeds opgelost hebben.

Maar voor dit alles, zo zeggen zij, is één ding
nodig, n.m.l. rust en orde en nauwe samenwerking
tussen kapitaal en arbeid. De nu toe opbouw kan geen
stakingen, geen verzet, geen gonor en ontevredenheid,
dat zich in een langzaam arbeidstempo uit, verdragen;
er moet hard gewerkt worden, zo prediken zij,
en wij moeten ons allen beperkingen opleggen.

Dit zijn de verhoudingen, waaronder de nieuwe
macht nadert en terwijl zij nadert, vragen de arbeiders
zich af: "Als wij dit van haar te verwachten hebben,
hoe moeten we ons dan daartegen verzetten?"

Na Mei 1940 en zelfs nog in 1941 heerste veelal
de naïeve opvatting, dat met de terugkeer der Nederlandse
regering, zo wel niet geheel, dan toch voor een
belangrijk deel, de oude toestand weer hersteld
zou zijn. De Nederlandse regering, zo zeide 66k Radio
Londen, had reeds vrachtschepen gecharterd en levens-
middelen opgeslagen. Nu, dat zij op het punt staat
terug te komen, praat zij anders.

In een vergadering, die in Londen voor de vereniging
"Pro Patria" werd gehouden, sprak de secretaris
van den ministerpresident Gerbrandy (dus één, die
het weten kan) als volgt: "Door het Departement van
Handel, Nijverheid en Scheepvaart werd al in het begin
van 1941 een plan opgesteld voor de aankoop van

voedingsmiddelen, dat beoogde te voorzien in 6.
een import, voldoende om tezamen met de te ver-
wachten nationale productie na de oorlog, gedu-
rende vier maanden ons volk te voeden en te kleden.
Dat plan is voor bepaalde goederen geheel ten uit-
voer gebracht, maar voor het grootste deel is de ten-
uitvoerlegging ervan verhinderd door de uitbreiding
van de oorlog tot het Verre Oosten. Daardoor viel
immers enerzijds Nederlands-Indië als leverancier
weg, waarop voor belangrijke producten geheel gere-
kend was, anderzijds worden door de deelneming aan
de oorlog van de Verenigde Staten de mogelijkheden
voor de vrije aankoop van goederen voor na-oorlogse
doelinden vrijwel tot nihil gereduceerd. Niettemin
was er in December j.l. door het Departement van Han-
del, Nijverheid en Scheepvaart alleen voor een bedrag
van enkele tientallen miljoenen aan relatie- en re-
constructie-goederen gekocht." Ook andere departemen-
ten hebben voor enkele tientallen miljoenen ange-
kocht, maar, zo wordt verder in de voordracht gezegd:
"Het zou echter onverantwoord zijn om de indruk te
vestigen, dat het mogelijk geweest is, een bepaald
programma voor de ravitaillering van ons land sys-
tematisch uit te voeren. Dit is niet het geval.
De Regering kon dit niet kunnen doen, ten dele door
haar beperkte financiële middelen, maar vooral door
de omstandigheden, dat bijna alles wat men zou wil-
len kopen voor de geallieerde oorlogsvoering gereser-
veerd is. De aankopen, die zijn verricht, betreffen
dan ook alleen incidentele partijen goederen, die
in de structuur van het geheel van ondergeschikt
belang zijn." (geciteerd uit: "De Gevaarlijke Bocht"
twee voordrachten over de overgangstijd.)

Wij zullen ons hier niet afvragen, welke dillet-
tanten dergelijke plannen (die, zoals zij zelf zeg-
gen "lijvige boekdelen" vullen) hebben uitgebroeid,
die dus geen rekening hielden met het feit (en dat
nog wel in 1941) dat Amerika en Indië aan de oorlog
zouden deelnemen. Wij zullen het er ook niet over
hebben, in hoeverre deze kortzichtige plannenmakers
(dienu al van te voren onze toekomst wilden bepalen)
wel of geen rekening hebben gehouden met de omvang
van de vernietigingen en plunderingen, die de Duit-
sers hier hebben bedreven. Wij zullen ons alleen

2657/11
Op alle mogelijke wijzen, veel meer dan wij 11.
binnen het bestek van dit artikel kunnen uit-
eenzetten, zal de staat maatregelen nemen, die
de gehele arbeidersklasse tegelijk zullen treffen.
Maar daarmee is ook de bron gegeven voor de acties op
grote schaal, voor massa-acties. Dit wordt de basis,
waarop het komende verzet zich zal bewegen.

Daarom is het nodig, nu reeds na te gaan, hoe we
deze strijd, deze massa-acties zullen moeten voeren.

We zullen deze strijd zelf moeten voeren, georga-
niseerd en gedisciplineerd; want de macht, die tegen-
over ons staat is sterk en zich bewust van een dode-
lijk gevaar, dat haar bedreigt.

DE NIEUWE STRIJDWIJZE.

Maar hoe, zullen we deze massa-
acties moeten voeren? Dit is de
grote vraag, de levensvraag, want
het beslist over leven of dood, over vrijheid of sla-
vernij.

De eerste voorwaarde voor het voeren van de strijd,
dat in elk bedrijf, eenheid van opvatting is over het
doel van de strijd en de wijze van strijden.

Dan pas kan het bedrijf naar buiten optreden als
gesloten bedrijfseenheid, als georganiseerde eenheid,
als een bedrijfsorganisatie. De bedrijfsorganisatie
omvat dan alle arbeiders uit één bedrijf, die gezamen-
lijk besluiten hebben genomen, die voor hen allen bin-
dend zijn, die voor het gelden als wet, waarvan nie-
mand afwijkt. Dit geldt voor elk bedrijf, elke werk-
plaats, groot of klein.

De tweede voorwaarde is, dat elke bedrijfsorganisa-
tie uit haar midden een comité kiest, dat zich direct
met de comité's der andere bedrijven verbindt.

Wanneer de besluiten van de bedrijfsorganisaties
in grote lijnen gelijk zijn, wanneer het strijddoel en
de strijdwijze overeenstemt, dan geldt voor alle
arbeiders één wet, volgens welke allen handelen. Het
is een wet, die zij zichzelf hebben opgelegd; het is
een vrije beschikking, waarvan allen willen, dat zij
door allen wordt nageleefd.

De gezamenlijke comité's der bedrijfsorganisaties
vormen een arbeidsraad. Hij is de tastbare belichaming
van de overeenstemming der arbeiders, van haar klasse-
eenheid, van haar gezamenlijk strijdend marcheren.

De derde voorwaarde is, dat de arbeiders, die door

de bedrijfsorganisaties zijn benoemd, in het 12.
bedrijfscomité, direct afgezet kunnen worden
(en door anderen kunnen worden vervangen),
indien zij de besluiten der bedrijfsorganisaties
op andere wijze uitvoert, dan door haar in de bedrijfs-
vergadering is bepaald. Het bedrijfscomité is dus
niet een star lichaam, waarin arbeiders voor een be-
paalde tijd zijn "benoemd" of "zitting hebben",
maar het brengt op elk moment van de strijd de
wil der bedrijfsorganisatie tot uitdrukking.

Indien aan deze drie grondbeginselen van de strijd
wordt vastgehouden dan is de strijd op de grondslag
der arbeiders eenheid mogelijk. Arbeiders eenheid ver-
onderstelt niet alleen, dat alle arbeiders het met el-
kaar eens zijn, maar dat de besluiten, die gezamenlijk
worden genomen, ook als een plicht worden gewoeld, die
moet worden nageleefd.

Een strijdtaktiek kan niet uit een boekje worden
geleerd; zij kan slechts algemene richtlijnen geven,
die op bijzondere toestanden op praktische wijze moe-
ten worden toegepast. Desondanks kunnen wij met enkele
algemene voorwaden niet volstaan. Zij zullen moe-
ten worden uitgebouwd. In andere artikelen zullen we
daarop uitvoeriger terugkomen.

Deze nieuwe strijdtaktiek moeten vooral de Neder-
landse arbeiders nog leren. De Duitse arbeiders hebben
in 1918 een einde aan de oorlog gemaakt doordat zij
arbeidersraden en soldatenraden vormden, die de macht
van het Keizerrijk braken. De Russische arbeiders
vernietigden het Tsarisme en bouwden in de beginperi-
ode van hun revolutie, hun macht op de grondslag van
sovjets op.

Vóór 1940 was deze strijdtaktiek en deze organisa-
tie der arbeiders, in Nederland, zo goed als onbekend.
Slechts hier en daar kwam deze zelforganisatie der
arbeiders voor, als de vakverenigingen zich verzetten
tegen de strijd, en de arbeiders dus genoodzaakt waren
zölf hun strijd te organiseren.

Gedurende de bezetting daarentegen hebben we veel
geleerd. Vooral om als bedrijfseenheid op te treden.
Hoeveel malen hebben wij niet, ondanks het gevaar,
dat ons bedreigde, uit de mittrailleurs der Nazi's,
tóch in het bedrijf vergaderd, tóch het werk overge-
legd, zijn er uit gelopen of zijn erbij gaan zitten?

265/12
Wij hebben steunacties georganiseerd, heimelijk, 13.
maar toch doeltreffend. Er werd gediscussieerd,
hartstoechtelijk, maar toch kameradschappelijk.
Wij waren gedisciplineerd, wanneer onbetrouwbare ele-
menten binnen onze kring traden.
Wij zijn conparig tegen de directies en de fascisti-
sche bazen opgetreden, hebben de grote staking van Fe-
bruari 1941 gehad, toen onze macht gezien. Wij hebben
het vaak tegen elkaar gezegd: "Dit is de weg, die wij
betreden moeten, het is nog maar een begin. Wij hebben
onze kettingen laten rammelen, maar hebben ze nog aan!"
Inderdaad, we hebben ze nog aan. Maar we zullen ze ver-
breken.

Het enige, wat de bloedige Nazi-heerschappij tot stand
heeft gebracht, zonder dat zij het wilde en tegen haar
wil, was, dat zij de arbeiders dwong, als bedrijfseen-
heid op te treden.

Wat vroeger, en gedurende de bezetting echter spora-
disch voorkwam, zal en moet in het vervolg, algemeen,
gewoonte worden.

Zoals het vroeger, gewoonte was dat de strijd gevoerd
werd via de vakvereniging, zo zal nu de gewoonte wor-
den, dat wij als bedrijfseenheid optreden en gezamen-
lijk met alle andere bedrijven marcheren. Zó alleen,
is arbeidersstrijd in de toekomst mogelijk.

Wij zullen deze strijd moeten leren en zullen daarom
nog vaak vele fouten maken. Maar de slagen van het ka-
piitaal, die hard en hardvochtig zullen zijn, zullen ons
harden en vindingrijk maken. Uit de nood geboren, zul-
len wij nieuwe wegen vinden, om ons van het kapitalisme
te bevrijden en een nieuwe wereld van vrije mensen te
maken.

INTERNATIONALE ARBEIDERS

I n t e r n a t i o n a l i s m e .

Overtuigender dan woorden zijn feiten. Niets van dat,
wat we in woord of geschrift onze medemen sen kunnen
meedelen, kan van zó'n indringende en durende werking
zijn, als onze eigen ondervinding, als de persoonlijke
ervaring. De propaganda, die we voeren, blijft steeds
een hulpmiddel, zij kan het denken der arbeiders niet
vervangen. Zij kan er slechts toe bijdragen, de gebeur-
tenissen welke ooggetuigen en offers wij zijn, in hun
samenhang te begrijpen en er de juiste besluiten voor
onze strijd om de vrijheid uit te trekken.

14.
Wat gebeurt er om ons heen en met ons in deze strijd? Een macht, waaronder haast alle volkeren van het Europese continent geleden hebben, breekt. Zijn apparaat is zo vermolmd, dat op het blote gerucht, dat de geallieerde legers de landsgrenzen overschreden hadden, de Duitse en Nederlandse dragers en profijttrekkers van de fascistische dictatuur bij duizenden vluchtten. De angst voor de wraak tekende de gezichten van deze mensen, de vrees voor de verantwoording trilt in hun woorden. Een plotselinge verandering! Langer dan vier jaar hoorden we in het Duits en Nederlands dezelfde dreigementen, dezelfde leugens, dezelfde overwinningsekerheid van deze lieden, die nu in dezelfde haast de plaats van hun misdaden verlaten. En mensen even daarvoor nog vervuld van angst, zagen nu deze aftocht der "titani" met openlijke verachting en leedvermaak aan.

Vreugde en angst beide waren voorbarig, niet slechts de geruchten, ook de radioberichten uit Londen bevestigden vals geweest te zijn. Breda, Tilburg en Rotterdam waren op 5 September nog niet bezet, te vroeg dankte ministerpresident Gerbrandy de geallieerden voor de betrijding van Nederland. De feeststemming vervloog, in de koude herfstregen werden de mensen ontuchtterd. Vele bedrijven werden gesloten; de levensmiddelen werden minder en minder. De eerste berichten, volgens welke geallieerde divisies nu werkelijk op Nederlandse bodem stonden, werden met wantrouwen begroet. Men wilde ze eerst zien, voor men het bericht geloofde. Wantrouwen tegen de berichten der bevrijders en der eigen regering? precies, wantrouwen, geboren uit de ervaring, uit de grote teleurstelling, uit de nood van iedere dag, uit het tekort aan voeding en werk. Het gevoel, dat men de waarheid niet verneemt, dat de machthebbers zich in veiligheid konden brengen, dat er met het schrijnende verlangen naar vrijheid en vrede gespeeld wordt, dit gevoel breidt zich uit. Bij velen, die het reeds vroeger gehad hebben, wordt het vernieuwd, bij menigeen is het voor het eerst opgekomen. Het zal weer teruggedrongen worden onder de roes, die over de mensen bij de definitieve aftocht der Duitse en Nederlandse fascist en de intocht der geallieerden komen zal. Maar de roes zal zwakker zijn, dan de vorige week het geval zou zijn geweest. Het is

265/13
15.
niet alleen teleurstelling, die de stemming drukt. Het is de honger, de werkeloosheid, het gevoel van eigen onmacht tegenover een paar duizend groenen, politieagenten en hysterische landwachters, waardoor de stemming afkoelde. "Aan beide kanten liegen ze", hoort men vaak in deze dagen, "beide kanten zien in ons alleen maar willoze werktuigen."

Juist: beide kanten.

In Frankrijk hebben 22 nieuwe ministers met toestemming van de geallieerden een regering gevormd. Frankrijk is een geallieerd land. Zijn regering heeft echter de toestemming van de U.S.A. en Engeland nodig, die het er na lange onderhandelingen over eens waren, deze nieuwe regering toe te staan. De Gaulle heeft zich moeten buigen, de illegale organisaties hebben zich moeten buigen. Ze zijn in de regering vertegenwoordigd. De leiding der regering bevindt zich in handen van beproefde reactionairen uit de beruchte Senaat en uit de Tweede Kamer, in handen van mannen, zoals Darlan en Giraud. Zij zullen ervoor zorgdragen, dat de "rust en orde" van het imperialisme in Frankrijk niet gestoord worden.

Het geallieerde parool voor Nederland luidt: "Niets doen, afwachten!" Geen zelfstandige beweging, geen opstand tegen het fascisme, want niemand kan zeggen, waarheen zulk een opstand, waarheen zulk een zelfstandigheid voert.

"De leiding" der illegale beweging bevindt zich in handen van een man, wiens positie de waarborg biedt voor "rust en orde". Dat hij geen Nederlander is en vroeger S.S.man was maakt hem klaarblijkelijk niet ongeschikt, het bevel over de verzetsbeweging te voeren.

Laatst kwamen arbeiders uit Keulen terug. Zij vertelden, dat de stad grotendeels verwoest was. De grote fabriek van Ford zou echter onbeschadigd zijn. Wij hoorden meer van dergelijke berichten, volgens welke in de Duitse steden wel de woonwijken, echter niet de fabrieken verwoest zijn.

Is dit alles nu uitsluitend huichelarij? Ligt deze tegenstelling tussen woord en daad in het karakter der leidende mensen? Hier is toch zonder twijfel iets

aan het werk, dat verder reikt dan de landsgrenzen, dat in tegenstelling staat tot de verzekeringen van nationale eenheid, van nationale veiligheid en cultuur. Hier zien we, dat groot-spraak en lafhoud, hoop en angst, winst en verlies, niet van landsgrenzen gebonden zijn, dat de leugen en zijn oorzaak klaarblijkelijk een internationaal werkingsgebied hebben.

Moeten ons, die de internationale verbindingen van het Kapitalisme misschien niet, of niet genoeg overzien kunnen, de ondervindingen van deze tijd niet nadenkend stemmen? En als we er over na gaan denken, dan ontdekken we, dat deze, door ons geregistreerde gebeurtenissen, geen uitzonderingen zijn, dat ze veel meer tijdsbeelden zijn, waarvan het werkelijke karakter heel anders is, dan men ons wilde doen gelooven.

Betekent het eigenlijk iets, hoe mensen iets zeggen of schrijven? Of komt het op het wat aan? Maakt het feitelijk verschil, of decreten Duits, Hollands, Engels of Frans geschreven worden, of de naleving ervan met wapens van Amerikaanse of Europese herkomst afgedwongen wordt? Of komt het er veel meer op aan, wat verordend wordt? Wij beleven een hoogtij van nationalisme in de propaganda, van internationalisme in de daad.

Internationaal zijn de belangen der heersende klassen, internationaal is de bouw van hun ondernemingen, de uitbuiting der mijnen en oliebronnen, de verkoers-ondernemingen en kabel-maatschappijen, de banken en hun credieten. De wereld is groot, maar het Kapitalisme heeft haar toch tot zijn domein gemaakt. Toch-niek en wetenschap hebben de internationale spraak der cijfers en maten, de markt is de arena der internationale warenproductie, de speculatie is de waarschijnlijkheidsberekening der internationale winst. De oorlog is de strijd der monopolies om de gehele macht, om de beheersing van alle rijkdomsbronnen en markten, de strijd voor "rust en orde", waarin de overwinnende monopoliepartij genieten kan. De moderne oorlog is altijd de oorlog van het kapitalistisch internationalisme, dat we imperialisme noemen, omdat de vijandelijke monopolies om de gehele wereld-macht strijden. De propaganda spreekt van troon en

265/14
altaar, van belodigde vlaggen en nationale oor, van bloed en Bodem, van nationale cultuur. De propaganda spreekt daarvan. Maar de nationale grenzen bestaan niet eens meer op de landkaart. Het omhoogkomen van de éne staat betekent de nederlaag van een andere, de heerschappij van het blanke ras, de slavernij der gekleurden. De crisis in het eigen land dwong het kapitalisme tot kapitaalbelegging in het vreemde land, dat misschien mor- in oorlog is met het eigen. Het kapitalisme is de internationale vorm der warenproductie, het heeft de grote aarde tot één grote productieplaats gemaakt en tot één markt.

Internationaal is het kapitalisme als productie-systeem, internationaal is zijn orde. Internationaal is ook het lot van hen, wier handenarbeid alle rijkdom der aarde bruikbaar maakt. Zij zijn bezitloos en hun arbeid is zo vrij, als hun bezitloosheid het toestaat. Hun spraak, hun gewoonten zijn verschillend, maar zij hongeren als ze niets te eten hebben, zij zijn machteloos als ze de oorzaken van hun machteloosheid niet kennen, zij blijven slaven, zolang ze niet één zijn. Zij zijn de soldaten van deze oorlog en zullen de soldaten van de volgende zijn, als ze niet leren, uit eigen ervaring leren, schijn van werkelijkheid te onderscheiden en hieruit de consequenties te trekken. Nood en ellende zijn internationaal. Het internationalisme van het kapitaal leeft van de internationale tweedracht van de arbeidersklasse. Het kapitalisme van onze tijd is de internationale belangenbinding der bezittende klasse - de internationale belangenbinding der arbeidersklasse noemt zij landverraad.

Het fascistische imperialisme kon langer dan 4 jaar Europa terroriseren, omdat het de bedrijven beheersde, omdat het hen alle, de Suitse, Deense, Noorse, Poolse, Tsochische, Slowaakse, Russische, Bulgaarse, Servische, Griekse, Italiaanse, Nederlandse, Belgische Franse, enz., oor zijn bewapening bruikbaar maakte, en omdat de "nationale" eigenaars er geen bezwaar tegen hadden, zaken met hem te doen. Ford in Keulen is "Amerikaans", in Ploesci (Roemenie) steekt Engels en Amerikaans kapitaal, in de Bank voor Internationale betalingen, (B.I.Z.) in Basel zitten nu